

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING BACHELOROPLEIDINGEN 2014-2015

Faculteit Gedrags-, Management- en Maatschappijwetenschappen (BMS)

De decaan van de faculteit,

gelet op de artikelen 9.5, 9.15, eerste lid, onder a, 7.13, eerste en tweede lid, 9.38, onder b, en 9.18, eerste lid, onder a, en 7.59 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

gehoord het advies van de opleidingscommissie en de instemming dan wel het advies van de faculteitsraad ten aanzien van de opleidingsspecifieke bijlage van de betreffende opleiding,¹

besluit vast te stellen de onderwijs- en examenregeling van de hierna genoemde opleidingen:

Communicatiewetenschap (CW)

European Public Administration (EPA)

Gezondheidswetenschappen (GZW)

International Business Administration (IBA)

Onderwijskunde (OWK)

Psychologie (PSY)

Technische Bedrijfskunde (TBK)

Kenmerk: BMS14.1215

Datum: 30 augustus 2014

---

¹ Het adviesrecht heeft conform artikel 9.38 WHW betrekking op de in artikel 7.13 lid 2 WHW onder a t/m g genoemde onderdelen. Op de overige onderdelen heeft de faculteitsraad instemmingsrecht.

Voorwoord

Dit document bevat de vastgestelde Onderwijs- en examenregeling, zoals bedoeld in artikel 7.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, voor de bacheloropleidingen van de faculteit Gedrags-, Management- en Maatschappijwetenschappen (BMS). Hiertoe behoren zowel de bacheloropleidingen van de voormalige faculteit Management en Bestuur (MB), als de bacheloropleidingen van de voormalige faculteit Gedragswetenschappen (GW).

Deze Onderwijs- en examenregeling bestaat uit drie delen.

1. Het eerste deel omvat de elementen die gemeenschappelijk zijn voor alle BMS-bacheloropleidingen. Dit deel komt in hoge mate overeen met de Richtlijn die door het College van Bestuur is opgesteld voor alle bacheloropleidingen van de Universiteit Twente. Op enkele onderdelen zijn hier aanvullende bepalingen aan toegevoegd, die gezien moeten worden als nuttige en/of verhelderende uitbreidingen op genoemde Richtlijn. Deze aanvullende bepalingen zijn herkenbaar doordat ze *cursief geprint* zijn.
2. Het tweede deel van de regeling bevat de opleidingsspecifieke bijlagen van de bacheloropleidingen van de voormalige faculteit Management en Bestuur (MB), te weten:
  - European Public Administration (inclusief de double degree specialization European Studies en de joint degree specialization Public Governance across borders),
  - International Business Administration,
  - Gezondheidswetenschappen en
  - Technische Bedrijfskunde.
3. Het derde deel tenslotte bevat de opleidingsspecifieke bijlagen van de bacheloropleidingen van de voormalige faculteit Gedragswetenschappen (GW). Dit zijn:
  - Communicatiewetenschap
  - Onderwijskunde
  - Psychologie

Deze Onderwijs- en examenregeling wordt gepubliceerd op de "Onderwijs"-pagina van de website van de (voormalige) faculteiten Management & Bestuur (delen 1 en 2) en Gedragswetenschappen (delen 1 en 3), onder de knop "Reglementen". Ook ligt zij ter inzage bij Bureau Onderwijszaken (BOZ) van beide faculteiten.

Tenslotte: daar, waar in deze regelingen de mannelijke vorm wordt gebruikt, leze men ook de vrouwelijke vorm.

N.b.: De normaal gedrukte teksten in het gemeenschappelijke deel van deze OER is de tekst van de door het CvB voorgeschreven 'Richtlijn OER'. De cursief gedrukte teksten zijn facultaire aanvullingen en gelden alleen voor de bacheloropleidingen die worden verzorgd door de faculteit Gedrags-, Management- en Maatschappijwetenschappen.

INHOUDSOPGAVE

---

1 GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERDELEN

PARAGRAAF 1 - ALGEMENE BEPALINGEN	9
Art 1.1 - TOEPASSELIJKHEID VAN DEZE REGELING	9
Art 1.2 - BEGRIPSBEPALINGEN	9
PARAGRAAF 2 - TOELATING	13
Art 2.1 - VOOROPLEIDINGSEISEN	13
Art 2.2 - TAALEIS BACHELOROPLEIDING BIJ BUITENLANDS DIPLOMA	13
Art 2.3 - TOELATINGSONDERZOEK OF COLLOQUIUM DOCTUM	13
PARAGRAAF 3 - INHOUD EN INRICHTING VAN DE OPLEIDING	14
Art 3.1 - DOEL VAN DE OPLEIDING	14
Art 3.2 - INRICHTING VAN DE OPLEIDING	14
Art 3.3 - TAAAL WAARIN DE OPLEIDING WORDT VERZORGD	15
Art 3.4 - VRIJSTELLING	15
Art 3.5 - VRIJ ONDERWIJSPROGRAMMA	15
PARAGRAAF 4 - ONDERWIJS EN TOETSING	16
Art 4.1 - ALGEMEEN	16
Art 4.2 - MODULES	16
Art 4.3 - INSCHRIJVING VOOR DE ONDERWIJSEENHEID EN DE TOETSEN	16
Art 4.4 - TOETSSCHEMA	17
Art 4.5 - TOETSGELEGENHEID EN EXTRA TOETSKANSEN	18
Art 4.6 - MONDELINGE TOETSEN	18
Art 4.7 - TERMIJN BEOORDELING	19
Art 4.8 - GELDIGHEIDSDUUR	19

Art 4.9 -	NABESPREKINGS- EN INZAGERECHT	20
Art 4.10 -	BEWAARTERMIJN TOETSEN	20
PARAGRAAF 5 - EXAMEN		21
Art 5.1 -	EXAMENCOMMISSIE	21
Art 5.2 -	EXAMEN	21
Art 5.3 -	GRAAD	22
Art 5.4 -	GETUIGSCHRIFT	22
Art 5.5 -	<i>CUM LAUDE</i>	23
PARAGRAAF 6 - STUDIEBEGELEIDING EN (BINDEND) STUDIEADVIES		24
Art 6.1 -	STUDIEVOORTGANGSOVERZICHT	24
Art 6.2 -	STUDIEBEGELEIDING	24
Art 6.3 -	(BINDEND) STUDIEADVIES	24
Art 6.4 -	(BINDEND) STUDIEADVIES: MEERDERE OPLEIDINGEN	26
PARAGRAAF 7 - STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING		27
Art 7.1 -	STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING	27
PARAGRAAF 8 - WIJZIGINGEN, OVERGANGSREGELINGEN, BEROEP EN BEZWAAR		28
Art 8.1 -	STRIJDIGHEID MET DE REGELING	28
Art 8.2 -	FOUTEN OF ONVOLLEDIGHEDEN IN DE ADMINISTRATIE	28
Art 8.3 -	WIJZIGING REGELING	28
Art 8.4 -	OVERGANGSREGELING	28
Art 8.5 -	BEOORDELING ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING	29
Art 8.6 -	BEROEP EN BEZWAAR	29
Art 8.7 -	HARDHEIDSCLAUSULE	29
Art 8.8 -	BEKENDMAKING	29
Art 8.9 -	INWERKINGTREDING	29

2 OPLEIDINGSSPECIFIEKE BIJLAGEN, OPLEIDINGEN MB

- 2a. European Public Administration (EPA)**
- 2b. International Business Administration (IBA)**
- 2c. Gezondheidswetenschappen (GZW)**
- 2d. Technische Bedrijfskunde (TBK)**

3 OPLEIDINGSSPECIFIEKE BIJLAGEN, OPLEIDINGEN GW

- 3a. Communicatiewetenschap (CW)**
- 3b. Onderwijskunde (OWK)**
- 3c. Psychologie (PSY)**

1 **Gemeenschappelijke onderdelen**

PARAGRAAF 1 - ALGEMENE BEPALINGEN

Art 1.1 - TOEPASSELIJKHEID VAN DEZE REGELING

- 1) De onderwijs- en examenregeling is van toepassing op alle studenten die staan ingeschreven bij de betreffende opleiding.
- 2) Voor elke opleiding bestaat een opleidingsspecifieke bijlage.
- 3) Per opleiding vormen dit algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage samen de onderwijs- en examenregeling voor de betreffende bacheloropleiding.
- 4) Het algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage van de onderwijs- en examenregeling worden vastgesteld door de decaan.
- 5) De examencommissie van een opleiding stelt regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden, conform artikel 7.12b van de WHW.
- 6) De wettelijke bevoegdheden van de examencommissie van een opleiding zijn van toepassing op alle onderwijseenheden die deel uitmaken van de opleiding van de student.
- 7) Voor de Engelstalige bacheloropleidingen zijn Engelse vertalingen van dit algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage van de onderwijs- en examenregeling en de regels en richtlijnen van de examencommissie van die bacheloropleiding beschikbaar. In geval van conflict is de Nederlandse tekst bepalend en niet de Engelse vertaling.
- 8) Verzoeken om bijzondere voorzieningen of uitzonderingen op het hier vastgelegde, worden gericht aan de secretaris van de examencommissie.
- 9) Daar waar in deze regeling sprake is van 'de student', 'de docent', 'hij', 'hem', 'zijn', 'leze men ook 'de studente', 'de docente', 'zij' en 'haar'.

Art 1.2 - BEGRIPSBEPALINGEN

In deze regeling wordt verstaan onder:

<i>3TU:</i>	<i>De drie Technische Universiteiten van Nederland (Delft, Eindhoven en Twente),</i>
(Bindend) studieadvies: (BSA)	Studieadvies als bedoeld in artikel 7.8 b, lid 1 en 2 van de WHW waaraan een afwijzing conform artikel 7.8 b, lid 3 van de WHW is verbonden, uitgebracht door het opleidingsbestuur namens het instellingsbestuur,
<i>BK:</i>	<i>de Nederlandstalige variant van de oude bacheloropleiding Bedrijfskunde</i>
<i>BMS:</i>	<i>De faculteit Gedrags-, Management- en Maatschappijwetenschappen,</i>
<i>Blackboard</i>	<i>De digitale leeromgeving van de Universiteit Twente</i>
<i>BOZ:</i>	<i>Bureau Onderwijs Zaken van de faculteit BMS.</i>
<i>BSK:</i>	<i>De Nederlandstalige variant van de oude bacheloropleiding Bestuurskunde</i>

<i>Cohort</i>	<i>Een generatie of groep studenten die in hetzelfde jaar aan een studie zijn begonnen en voor wie één en hetzelfde van toepassing is,</i>
<i>Colloquium doctum</i>	<i>Toelatingsonderzoek van aspirant studenten die niet direct toelaatbaar zijn tot de bachelor opleidingen van de Universiteit Twente,</i>
CPO-commissie:	Een door het instellingsbestuur ingestelde commissie (Commissie Persoonlijke Omstandigheden) die per individueel geval het opleidingsbestuur adviseert over de geldigheid, duur en de ernst van de persoonlijke omstandigheden. van de betreffende student
CvB:	College van Bestuur van de Universiteit Twente,
CW:	<i>De bacheloropleiding Communicatiewetenschap,</i>
Decaan:	Hoofd van de faculteit,
<i>Docent:</i>	<i>wetenschappelijk staflid belast met het verzorgen van onderwijs in een onderwijseenheid,</i>
EC:	Een eenheid van 28 uur studielast, conform het European Credit Transfer System, een voltijds studiejaar bestaat uit 60 EC ofwel 1680 uur (art. 7.4 WHW),
<i>EPA:</i>	<i>De bacheloropleiding European Public Administration,</i>
<i>ES:</i>	<i>European Studies, i.e. de Engelstalige variant van de oude bacheloropleiding Bestuurskunde</i>
Examen:	Een opleiding wordt afgesloten met een examen. Het examen is afgelegd indien de tot een opleiding behorende onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd. Een aanvullend onderzoek door de examencommissie kan tot het examen behoren,
Examencommissie:	De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad,
Examinator:	Degene die in overeenstemming met artikel 7.12c van de WHW door de examencommissie wordt aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens en toetsen en het vaststellen van de uitslag daarvan.
Geautoriseerd bewijsstuk:	Een door - of vanwege - een examinator geparafeerde lijst of een ander schriftuur dan wel een via het in gebruik zijnde StudentInformatieSysteem (SIS) bekend gemaakte uitslag,
Instelling:	Universiteit Twente,
Instellingsbestuur:	het College van Bestuur (CvB), tenzij anders bepaald;
Module:	Een onderwijseenheid van 15 EC in het TOM-onderwijs,
Module-coördinator:	Diegene die door het opleidingsbestuur met de inrichting van de module is belast,

Module-examinator:	Diegene die door de examencommissie wordt aangewezen ten behoeve van het vaststellen van het resultaat van de <i>module</i> ,
OER	<i>de Onderwijs- en Examenregeling (WHW 7.13)</i>
OLC:	<i>De opleidingscommissie (zie onder)</i>
OLD:	<i>De opleidingsdirecteur (zie onder)</i>
Onderwijseenheid:	Een onderdeel van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 leden 2 en 3 van de WHW. Elke onderwijseenheid wordt afgesloten met een tentamen,
Onderwijsprogramma:	Het geheel van verplichte en te kiezen onderwijseenheden, behorend tot de opleiding, zoals vastgelegd in de opleidings specifieke bijlage,
Opleiding:	De bacheloropleiding bedoeld in de opleidings specifieke bijlage van deze onderwijs- en examenregeling. <i>Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit dient te beschikken (WHW art. 7.3, lid 2),</i>
Opleidingsbestuur:	Het gremium dat door de decaan met het bestuur van de opleiding is belast. Dit kan een persoon zijn. In dat geval wordt gesproken van opleidingsdirecteur,
Opleidingscommissie:	Opleidingscommissie als bedoeld in artikel 9.18 WHW; <i>de opleidingscommissie (met zowel docent- als studentleden) geeft advies aan het opleidingsbestuur omtrent de OER en alle aangelegenheden betreffende het onderwijs,</i>
Opleidingsdirecteur:	<i>De persoon die bij een eenhoofdig opleidingsbestuur door de decaan met het bestuur van de opleiding is belast,</i>
OSIRIS:	<i>Het Student Informatie Systeem van de Universiteit Twente,</i>
OWK:	<i>De bacheloropleiding Onderwijskunde,</i>
Praktische oefening:	<i>Een praktische oefening als genoemd in artikel 7.13 lid 2d van de wet, is een onderwijseenheid of een deel ervan, waarbij de nadruk ligt op de activiteit van de student zelf, zoals:</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. verrichten van een literatuurstudie, maken van werkstuk of proefontwerp, schrijven van een scriptie, een artikel of 'position paper' of verzorgen van een openbare presentatie;</i> <i>2. uitvoeren van een ontwerp- of onderzoekopdracht, uitvoeren van proeven en experimenten, deelnemen aan practica, oefenen van vaardigheden;</i> <i>3. doen van een stage, deelnemen aan veldwerk of een excursie;</i> <i>4. deelnemen aan andere noodzakelijk geachte onderwijsleeractiviteiten, gericht op bereiken van de beoogde vaardigheden,</i>
PSY:	<i>De bacheloropleiding Psychologie,</i>

<i>R&R</i>	<i>de Regels & Richtlijnen van de examencommissie (WHW art. 7.12 lid 4)</i>
Student:	Degene die als zodanig bij een opleiding staat ingeschreven in overeenstemming met artikel 7.34 en 7.37 van de WHW,
Student Informatie Systeem: (SIS)	Het door het instellingsbestuur aangewezen systeem voor de registratie en informatie van alle relevante gegevens van student en studie, zoals bedoeld in de WHW,
Studieadviseur:	Door de decaan van de faculteit aangewezen persoon die als contactpersoon optreedt tussen student en opleiding, en als zodanig de belangen van de student behartigt en een adviesrol vervult,
<i>Studiejaar:</i>	<i>Periode die start op 1 september en eindigt op 31 augustus van het volgende jaar,</i>
Studiesnelheid:	Aantal EC behaald in een bepaalde periode gedeeld door het aantal EC dat nominaal in deze periode behaald kan worden,
<i>TBK:</i>	<i>De bacheloropleiding Technische Bedrijfskunde,</i>
Tentamen:	Een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (art. 7.10 WHW); een tentamen kan uit een aantal toetsen bestaan,
Toets:	Onderdeel van een tentamen. Wanneer het tentamen van een onderwijseenheid uit één toets bestaat, is het toetsresultaat bij vaststelling het tentamenresultaat,
Toetsresultaat	Een resultaat dat bijdraagt aan het eindresultaat van een onderwijseenheid,
Toetsschema:	Een schema waarin aangegeven wordt hoe de toetsing van een onderwijseenheid is vormgegeven,
TOM-Onderwijs:	Het onderwijsmodel dat per 2013 is ingevoerd in de bacheloropleidingen van de UT,
<i>Tutor</i>	<i>Door de opleiding aangesteld persoon belast met de begeleiding van een aantal hem toegewezen studenten in het TOM onderwijs</i>
UT:	Universiteit Twente,
Werkdag:	Een van de dagen van maandag tot en met vrijdag met uitzondering van de erkende feestdagen en de afgesproken brugdagen waarop het personeel vrij heeft,
<i>Wet:</i>	<i>de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, afgekort tot WHW (zie onder)</i>
WHW:	De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, afgekort tot WHW, Staatsblad 1992, 593 en zoals sindsdien gewijzigd.

Begrippen die hier niet gedefinieerd zijn, hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

PARAGRAAF 2 - TOELATING

Art 2.1 - VOOROPLEIDINGSEISEN

Toelating tot de opleiding wordt verkregen indien is voldaan aan de vooropleidingseisen voor inschrijving in het wetenschappelijk onderwijs, in overeenstemming met de WHW art. 7.24, 7.25 en 7.28.

Art 2.2 - TAALEIS BACHELOROPLEIDING BIJ BUITENLANDS DIPLOMA

De bezitter van een buitenlands diploma kan pas inschrijven:

- a) Indien de opleiding in het Nederlands wordt aangeboden; nadat voldaan is aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal, programma 2 dan wel het certificaat Nederlands als Vreemde Taal, 'Profiel Academische Taalvaardigheid' (PAT) of "Profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs" (PTHO) en
- b) Indien de opleiding in het Engels wordt aangeboden: nadat is aangetoond dat voldaan is aan de eis van voldoende beheersing van de Engelse taal op het niveau van het Nederlandse vwo-examen. Beheersing van dit niveau kan ook worden aangetoond met één de volgende toetsen:
  - IELTS (International English Language Testing System), academic module. De minimum vereiste IELTS score (overall band) moet zijn: 6.0
  - TOEFL (Test Of English as a Foreign Language). De minimum vereiste TOEFL score is:80 (internet-based test).
  - Cambridge EFL (English as a Foreign Language) Examinations, met een van de volgende certificaten:
    - Cambridge Certificate in Advanced English
    - Cambridge Certificate of Proficiency in English

Art 2.3 - TOELATINGSONDERZOEK OF COLLOQUIUM DOCTUM

De instelling kan bij niet voldoen aan de in artikel 2.1 en 2.2 genoemde voorwaarden een vrijstelling op grond van toelatingsonderzoek gunnen, conform art 7.29 van de WHW. De nadere invulling hiervan is opgenomen in het document getiteld "Colloquium Doctum en andere toelatingsregelingen voor toelating tot bacheloropleidingen". Dit document is geplaatst op de website van de Universiteit Twente. *Aanvullende bepalingen, voor zover van toepassing, zijn opgenomen in de opleidingsspecifieke bijlage.*

PARAGRAAF 3 - INHOUD EN INRICHTING VAN DE OPLEIDING

Art 3.1 - DOEL VAN DE OPLEIDING

De doelen en eindtermen (art. 7.13 lid 2c, WHW) zijn per opleiding in de opleidingsspecifieke bijlage opgenomen.

De eindtermen of 'eindkwalificaties' van de bacheloropleidingen van de faculteit sluiten aan bij de internationaal erkende niveaubeschrijvingen zoals die zijn verwoord in de zgn. Dublin Descriptoren, dan wel bij de daaraan gelijkwaardig te achten criteria voor academische bachelor- en mastercurricula die in 3TU-verband zijn afgesproken.

De Dublin Descriptoren betreffen:

- a. Kennis en inzicht*
- b. Toepassen kennis en inzicht*
- c. Oordeelsvorming*
- d. Communicatie*
- e. Leervaardigheden.*

De Criteria voor academische bachelor- en mastercurricula van de 3TU zijn:

- 1. kundig in een of meer wetenschappelijke disciplines*
- 2. bekwaam in onderzoeken*
- 3. bekwaam in ontwerpen*
- 4. een wetenschappelijke benadering*
- 5. intellectuele basisvaardigheden*
- 6. bekwaam in samenwerken en communiceren*
- 7. houdt rekening met de temporele en maatschappelijke context*

Art 3.2 - INRICHTING VAN DE OPLEIDING

- 1) De opleiding heeft een omvang van 180 EC.
- 2) In de opleidingsspecifieke bijlage van dit OER is de opleiding beschreven, conform artikel 7.13, lid 2, a t/m e, h, i, j, l, s, t van de WHW.

Het betreft:

- a. de inhoud van de opleiding en van het daaraan verbonden examen, (WHW 7.13 lid 2a)*
- b. de inhoud van de afstudeerrichtingen, (WHW 7.13 lid 2b)*
- c. de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven (WHW 7.13, 2c)*
- d. de inrichting van de praktische oefeningen, (WHW 7.13 lid 2d)*
- e. de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deel uitmakende onderwijsseenheden, (WHW 7.13 lid 2e)*
- f. het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens alsmede de momenten waarop deze afgelegd kunnen worden (WHW 7.13 lid 2h)*
- g. de aard van de opleiding: voltijd, deeltijd, duaal, conform de registratie in het centraal register opleidingen hoger onderwijs (CROHO), (WHW 7.13 lid 2i)*
- h. de wijze waarop een tentamen wordt afgelegd: mondeling, schriftelijk, of op een andere wijze, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen (WHW 7.13 lid 2l)*
- i. de volgorde-eisen: of het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor toelating tot deelname aan onderwijs of andere tentamens;*

toelatingseisen en verplichtingen met betrekking tot deelname aan praktische oefeningen, (WHW 7.13 lid 2s en t)

Ook is in de opleidingsspecifieke bijlage vermeld:

- j. de eisen die gesteld worden aan de invulling van de vrije ruimte van de opleiding en aan de te maken keuzes*
  - k. de overgangsregelingen, bedoeld in artikel 8.4 OER,*
  - l. de taal waarin het onderwijs wordt gegeven en de tentamens/het examen worden afgenomen (WHW 7.2 en OER art. 3.3)*
  - m. de feitelijke vormgeving van het onderwijs (Wet versterking kwaliteitswaarborgen hoger onderwijs).*
  - n. de masteropleiding(en) die aansluit(en) op de (afstudeerrichting van de) bacheloropleiding. (WHW 7.13 lid 3).*
- 3) Indien de opleiding een honoursprogramma kent, is dit eveneens opgenomen in de opleidingsspecifieke bijlage *evenals de wijze waarop de selectie van studenten voor dit programma plaatsvindt (WHW 7.13 lid 2v).*

Art 3.3 - TAAL WAARIN DE OPLEIDING WORDT VERZORGD

- 1) In de opleidingsspecifieke bijlage is de voertaal van de opleiding vastgelegd.
- 2) Indien voor onderdelen van de opleiding wordt afgeweken van de voertaal, gebeurt dit in overeenstemming met de Gedragscode Voertalen van de UT en art.7.2 van de WHW.

Art 3.4 - VRIJSTELLING

- 1) De examencommissie kan de student op diens verzoek vrijstelling verlenen voor een of meerdere volledige onderwijseenheden. Hiertoe toont de student aan een qua inhoud, omvang en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding te hebben voltooid, of door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. de desbetreffende onderwijseenheid.
- 1a) *Bij de behandeling van verzoeken om vrijstelling zal de examencommissie advies vragen van de betrokken (module-)examinator².*
- 2) Vrijstelling van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen kan worden verleend aan de student die aannemelijk kan maken dat hij verwacht in gewetensnood te zullen komen bij of door het moeten uitvoeren van een vereiste voor dit onderdeel. In dat geval bepaalt de examencommissie of het onderdeel op een andere, door haar te bepalen wijze, kan worden verricht.

Art 3.5 - VRIJ ONDERWIJSPROGRAMMA

De examencommissie van de opleiding beslist over een verzoek tot toestemming voor het volgen van een vrij onderwijsprogramma als bedoeld in art. 7.3d van de WHW. De examencommissie toetst of het programma past binnen het domein van de opleiding, samenhangend is en voldoende niveau heeft in het licht van de eindtermen van de opleiding.

---

² De examencommissie van de voormalige faculteit MB heeft regels vastgesteld voor het verkrijgen van vrijstellingen; zie art. 11 in de R&R van deze examencommissie.

PARAGRAAF 4 - ONDERWIJS EN TOETSING

Art 4.1 - ALGEMEEN

- 1) Een onderwijseenheid wordt afgerond met een tentamen.
- 2) Het tentamen kan uit een aantal toetsen bestaan.
- 2a) *Een toets kan de volgende vormen hebben: een schriftelijke toets, een opdracht in elk mogelijke vorm, een mondelinge toets, een reeks toetsen, de beoordeling van praktische oefeningen als bedoeld in artikel 1.2 WHW, een combinatie van genoemde vormen.*
- 3) Een toets kan in meerdere, in de tijd gespreide onderdelen worden afgenomen. Resultaten van deze onderdelen worden niet opgenomen in het SIS, maar kunnen met studenten gedeeld worden via Blackboard.
- 3a) De student heeft het recht om kennis te nemen van of recente model-toetsvragen of proeftoetsen of representatieve oude toetsen en de bijbehorende uitwerkingen en de norm van de bijbehorende beoordeling.
- 3b) Een toets heeft een maximale tijdsduur van 3 klokuren.
- 4) Toetscijfers worden uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10, met één decimaal.
- 5) Het tentamenresultaat wordt uitgedrukt in een geheel cijfer van 1 tot en met 10.
- 6) Het tentamenresultaat van modules (artikel 4.2) wordt vastgesteld door de module-examinator na overleg met de overige examinatoren van de module. Dit overleg vindt bij voorkeur plaats door middel van een module-beoordelingsvergadering.
- 7) Een tentamenresultaat van 5,5 of hoger is een voldoende.
- 8) Enkel bij een met een voldoende afgerond tentamen worden EC voor de onderwijseenheid toegekend. Voor onderdelen van onderwijseenheden en/of gehaalde toetsen worden geen EC toegekend.
- 9) Indien voor de student voor eenzelfde onderwijseenheid meer dan één op zich geldige beoordelingen is vastgesteld, is de hoogste beoordeling geldig.

Art 4.2 - MODULES

- 1) Een module is een onderwijseenheid van 15 EC, waarin disciplinaire kennis, *inzicht*, vaardigheden en attitude op een samenhangende wijze ontwikkeld worden.
- 2) Elke module heeft een module-coördinator en een module-examinator. Dit is bij voorkeur dezelfde persoon.

Art 4.3 - INSCHRIJVING VOOR DE ONDERWIJSEENHEID EN DE TOETSEN³

- 1) Aan onderwijseenheden kan enkel worden deelgenomen als
  - a. de student zich voor aanvang voor de onderwijseenheid heeft ingeschreven via het SIS en

---

³ Meer informatie over het inschrijven voor de onderwijseenheden en toetsen is te vinden op de website van Student Services: <http://www.utwente.nl/ces/studentervices/osiris/Osiris/>.

- b. de student aan de in de opleidingsspecifieke bijlage vastgestelde voorkenniseisen voor de onderwijseenheid voldoet.
De voorwaarde onder a) vervalt indien het onderwijs betreft dat niet onder TOM valt en de student uitsluitend deelneemt aan de afsluitende toets of de herkansing daarvan.
- 2) Inschrijven voor een onderwijseenheid houdt ook inschrijving voor *de eerste gelegenheid van* alle toetsen in de onderwijseenheid in.
- 2a) Voor het onderwijs dat niet onder TOM valt kan apart ingeschreven worden voor afsluitende schriftelijke toetsen en de herkansing daarvan ingeval de student zich niet voor aanvang van de onderwijseenheid heeft ingeschreven voor de onderwijseenheid zelf.
- 3) Wanneer de student door overmacht niet kan deelnemen aan een toets van het TOM-onderwijs, wordt dit (*van te voren*) met reden gemeld aan de studieadviseur en/of de modulecoördinator.
- 3a) Indien de student niet verschijnt bij een toets van het TOM-onderwijs waarvoor hij zich niet met reden via de studieadviseur en/of de modulecoördinator heeft afgemeld, geldt dit als een onvoldoende resultaat. *Bij de opleidingen PSY en CW wordt in dit geval als resultaat een 1 vermeld, mogelijk komt de student in aanmerking voor een reparatietoets.*
- 4) Voor toetsen van het onderwijs dat niet onder TOM valt kan de student zich tot en met de dag vóór de desbetreffende toets uitschrijven via het SIS.
- 4a) Indien de student niet verschijnt bij een toets van het onderwijs dat niet onder TOM valt waarvoor hij zich niet via het SIS heeft afgemeld, geldt dit als een onvoldoende resultaat. *Bij de opleidingen PSY en CW wordt dit weergegeven met een 1.*

Art 4.4 - TOETSSCHEMA

- 1) De wijze waarop het tentamenresultaat volgt uit de toetsen is per onderwijseenheid vastgelegd in een toetsschema.
- 2) Het toetsschema wordt vastgesteld door het opleidingsbestuur.
- 2a) Het vaststellen van het toetsschema gebeurt nadat de modulecoördinator (*TOM-onderwijs*) of de *verantwoordelijke examinator (niet Tom-onderwijs)* het toetsschema heeft opgesteld en nadat de examencommissie waar nodig heeft geadviseerd over het toetsschema.
- 3) Het toetsschema moet uiterlijk twee weken voor aanvang van de onderwijseenheid zijn gepubliceerd op Blackboard.
- 4) Het toetsschema vermeldt ten minste:
- Wanneer en in welke vorm toetsen worden afgenomen,
  - voor welke van deze toetsen er een eventuele reparatieoptie is en welke vorm deze heeft,
  - de onderlinge weging van de toetsen is,
  - eventuele vereiste minimum cijfers per toets,
  - de termijn voor het vaststellen en bekend maken van een uitslag over een toets.*
- 5) Het opleidingsbestuur kan gedurende de onderwijseenheid het toetsschema wijzigen.

- 5a) Het wijzigen van het toetschema kan alleen in overleg met de modulecoördinator (*TOM-onderwijs*) of de verantwoordelijke examiner (niet *Tom-onderwijs*) en na advies van de examencommissie. De studenten worden terstond van de wijziging op de hoogte gesteld.
- 5b) Indien de wijziging alleen gaat om het verplaatsen van toetsen of onderdelen daarvan naar een ander tijdstip dan in het rooster aangegeven volstaat in eerste instantie overleg van opleidingsbestuur met de modulecoördinator (*TOM-onderwijs*) of de verantwoordelijke examiner (niet *Tom-onderwijs*). Vervolgens moet het opleidingsbestuur de examencommissie op de eerstvolgende examenvergadering na het besluit tot wijziging hierover informeren.
- 5c) Wijzigingen in het toetschema mogen in redelijke verwachting niet ten nadele van de studenten uitvallen.
- 6) *De examencommissie kan in bijzondere gevallen individuele studenten de gelegenheid geven om een toets op een andere wijze af te leggen dan is bepaald in het toetschema van de betreffende onderwijseenheid.*

Art 4.5 - TOETSGELEGENHEID EN EXTRA TOETSKANSEN

- 1) Tot het afleggen van schriftelijke en mondelinge toetsen voor onderwijseenheden van minder dan 15 EC (het onderwijs dat niet onder TOM valt) wordt twee maal per jaar de gelegenheid gegeven.
- 2) Voor onderwijseenheden die enkel uit een praktische oefening bestaan, kunnen toetsen minimaal één keer per jaar worden afgelegd.
- 3) In afwijking van het gestelde in lid 1 van dit artikel wordt minstens eenmaal in een studiejaar gelegenheid gegeven tot het afleggen van een toets van een onderwijseenheid die wel deel uitmaakt van het onderwijsprogramma, maar waarvan in dat studiejaar geen onderwijs is aangeboden.
- 4) De examencommissie kan in bijzondere gevallen individuele studenten extra gelegenheden geven om een toets af te leggen. Zo nodig kan het tentamenresultaat in deze gevallen aangehouden worden.

Art 4.6 - MONDELINGE TOETSEN

- 1) Het mondeling afnemen van een toets is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders heeft bepaald, al dan niet op verzoek van de examiner of de student.
  - 1a) Als de student of de examiner derden aanwezig wil laten zijn bij het afnemen van een mondelinge toets, moet dit uiterlijk 10 werkdagen voor de mondelinge toets worden gemeld bij de examencommissie.
    - 1b) *Het is derden niet toegestaan aanwezig te zijn bij een mondelinge toets indien dit niet of niet tijdig door de student of de examiner is gemeld bij de examencommissie.*
  - 1c) Afstudeercolloquia zijn uitgezonderd van de bepalingen in de leden 1a) en 1b).
- 2) Indien de examencommissie heeft bepaald dat leden van de examencommissie of een waarnemer namens de examencommissie aanwezig zal zijn bij de mondelinge toets wordt dit minimaal een werkdag vóór de toets door de examencommissie aan de examiner en de student bekend gemaakt.

Art 4.7 - TERMIJN BEOORDELING

- 1) De examinerator maakt uiterlijk 1 werkdag na het afnemen van een mondelinge toets de uitslag bekend aan de student.
- 2) De termijn voor het vaststellen en bekend maken van een uitslag over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen toets wordt in het toetschema van de onderwijseenheid opgenomen.
- 3) Binnen 10 werkdagen na het afronden van de onderwijseenheid wordt het tentamenresultaat of het eventueel aanhouden van dit resultaat op grond van het bepaalde in artikel 4.5, lid 4, aan de student bekend gemaakt.
- 3a) *Het opleidingsbestuur kan op verzoek van de verantwoordelijke examinerator besluiten de termijn in de eerste volzin van lid 3, te verlengen met maximaal 5 werkdagen indien de complexiteit en/of de omvang van het te beoordelen werk daartoe aanleiding geven. De studenten worden terstond van de verlenging op de hoogte gesteld.*
- 4) Het in lid 1 gestelde is niet van toepassing indien de mondelinge toets deel uitmaakt van een serie mondelinge toetsen van dezelfde onderwijseenheid, die zich over meer dan één werkdag uitstrekt. In dat geval stelt de examinerator na afloop van de serie mondelinge toetsen binnen één werkdag de uitslag vast.
- 5) Indien de beoordeling voor een toets wordt verkregen door het maken van een of meerdere opdrachten, het schrijven van een verslag of het maken van een scriptie geldt de deadline voor inlevering van het laatste onderdeel als toetsdatum.
- 6) Indien een examinerator door bijzondere omstandigheden niet in staat is de in lid 2 bedoelde termijn na te komen, meldt hij dit met redenen omkleed aan het opleidingsbestuur. De betrokken studenten worden onverwijld van de vertraging op de hoogte gesteld onder vermelding van de termijn waarbinnen de uitslag alsnog bekend wordt gemaakt. Indien de examinerator naar het oordeel van de examencommissie in gebreke blijft, kan zij een andere examinerator opdragen het cijfer vast te stellen.
- 7) Wanneer een tweede gelegenheid voor een toets korte tijd na de eerste gelegenheid is gepland, zijn de toetsuitslagen beschikbaar op een tijdstip waarop de student minimaal 5 werkdagen de tijd heeft om zich op de tweede gelegenheid voor te bereiden.
- 8) *Voor de opleidingen CW, PSY en OWK geldt dat indien de kwaliteit van een gemaakte toets met een voldoende wordt beoordeeld (5,5 of hoger) dit cijfer definitief is. Indien een student zijn voldoende (vanwege een bijzondere omstandigheid) wil herkansen moet hij schriftelijke toestemming van de Examencommissie hebben.*
- 9) *Bij de opleidingen CW en PSY geldt dat indien de kwaliteit van een gemaakte opdracht niet voldoende is (5,49 of lager) en de student de mogelijkheid heeft om te herkansen/repareren de student geen hoger cijfer dan een 6 kan halen (dit geldt ook indien de student bij het eerste inlevermoment niets heeft ingeleverd).*

Art 4.8 - GELDIGHEIDSDUUR

- 1) De geldigheidsduur van een tentamenresultaat is zes jaar. De examencommissie kan deze termijn in individuele gevallen op verzoek van de student verlengen.

- 2) Resultaten van toetsen zijn alleen geldig in het studiejaar waarin deze zijn behaald. De examencommissie kan deze termijn in individuele gevallen op verzoek van de student verlengen.

Art 4.9 - NABESPREKINGS- EN INZAGERECHT

- 1) De student heeft recht op een nabespreking van een toets met de examinerator, waarbij de examinerator de gegeven beoordeling motiveert. Als er geen collectieve nabespreking is, kan de student binnen 10 werkdagen na de bekendmaking van de uitslag van een toets een verzoek indienen bij de examinerator voor een individuele nabespreking. De nabespreking moet uiterlijk vijf weken na de bekendmaking van de uitslag van de toets worden gehouden, in aanwezigheid van de examinerator of een gemandateerde vervanger.
- 2) Gedurende 2 jaar na de beoordeling kan de student zijn beoordeelde werk inzien.
- 3) *De student mag tijdens de inzage niets van het tentamenmateriaal vermenigvuldigen of kopiëren op welke wijze dan ook, tenzij anders is bepaald door de verantwoordelijke examinerator.*

Art 4.10 - BEWAARTERMIJN TOETSEN

- 1) De bewaartermijn van opgaven, uitwerkingen en het beoordeelde werk van de schriftelijke toetsen bedraagt 2 jaar. *Deze worden bewaard in de desbetreffende leerstoel- of vakgroepadministratie.*
- 2) De bewaartermijn van eindwerkstukken van de bacheloropleiding (*bachelorscripties en –referaten*) bedraagt 7 jaar. *Deze worden door het instellingsbestuur centraal digitaal opgeslagen.*

PARAGRAAF 5 - EXAMEN

Art 5.1 - EXAMENCOMMISSIE

- 1) De decaan stelt een examencommissie in (WHW art. 7.12a).
- 2) De decaan:
  - a) benoemt de leden van de examencommissie op basis van hun deskundigheid op het terrein van de desbetreffende opleiding of groep van opleidingen (WHW art. 7.12a lid 1);
  - b) hoort de leden van de desbetreffende examencommissie alvorens tot benoeming van een lid over te gaan (WHW art. 7.12a lid 4);
  - c) draagt er zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd (WHW art. 7.12a lid 2).
- 3) Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt de decaan er zorg voor dat:
  - a) ten minste één lid als docent verbonden is aan de desbetreffende opleiding of aan een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort (WHW art. 7.12a lid 3);
  - b) leden van het instellingsbestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid dragen binnen de instelling niet worden benoemd.
- 4) Examencommissies stellen zelf zonder nadere inspraak regels en richtlijnen vast over tentamens en examens ten behoeve van examinatoren en studenten (WHW art. 7.12b). Deze worden vastgelegd in een apart document 'Regels en richtlijnen van de examencommissie'.
- 5) De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De examencommissie verstrekt het verslag aan de decaan (WHW art. 7.12b lid 5).

Art 5.2 - EXAMEN

- 1) In overeenstemming met artikel 7.10 lid 2 van de WHW is het bachelorexamen afgelegd als de tentamens van de onderwijseenheden van de bacheloropleiding met goed gevolg zijn afgelegd.
- 2) De examencommissie verklaart de student als geslaagd voor het bachelorexamen als hij aan de exameneisen voldoet en roept die student op het daarbij behorende getuigschrift met cijferlijst respectievelijk supplement in ontvangst te nemen. De datum die op het getuigschrift wordt vermeld, te weten de examendatum, is in dit geval de datum waarop de student de laatste nog openstaande onderwijseenheid heeft afgerond.
- 3) De student kan desgewenst een schriftelijk gemotiveerd verzoek bij de examencommissie indienen om nog niet over te gaan tot het geslaagd verklaren voor het examen en daarom ook nog niet over te gaan tot uitreiking van het getuigschrift. In zijn verzoek moet de student in ieder geval de duur van het door hem gewenste uitstel aangeven.
- 4) De nadere uitwerking van de bepaling in lid 3 wordt door de examencommissie opgenomen in de regels en richtlijnen van de examencommissie.

- 5) Indien de student op grond van lid 3 heeft verzocht om uitstel wordt als examendatum gebruikt de datum waarop de examencommissie na het uitstel heeft besloten de student geslaagd te verklaren.

Art 5.3 - GRAAD

- 1) Aan degene die het bachelorexamen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad "Bachelor of Science" verleend.
- 2) De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen vermeld.

Art 5.4 - GETUIGSCHRIFT

- 1) Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt ondertekend door de voorzitter van de examencommissie. Bij afwezigheid kan ook één van de leden van de examencommissie tekenen.
  - 1a) *Indien een student alle onderdelen van de opleiding met een voldoende heeft afgerond, kan het getuigschrift worden uitgereikt bij het behalen van de bacheloropdracht. In dat geval kan het getuigschrift worden ondertekend door de twee examenbevoegde begeleiders.*
- 2) Op het getuigschrift worden vermeld (WHW art.7.11):
  - a) de naam en geboortedatum van de student;
  - b) de naam van de instelling en welke opleiding zoals vermeld in het register, bedoeld in artikel 6.13 van de WHW, het betreft;
  - c) welke onderdelen het examen omvatte;
  - d) de datum waarop het examen is afgelegd;
  - e) welke graad is verleend (WHW art. 7.10a);
  - f) in voorkomende gevallen welke bevoegdheid daaraan is verbonden (rekening houdend met WHW art.7.6 lid 1);
  - g) op welk tijdstip de opleiding voor het laatst is geaccrediteerd dan wel op welk tijdstip de opleiding de toets nieuwe opleiding, bedoeld in WHW artikel 5a.11, tweede lid, met goed gevolg heeft ondergaan.
- 3) Aan het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde examen wordt het Internationaal Diploma Supplement toegevoegd (WHW art.7.11 lid 4). Dit heeft tot doel inzicht te verschaffen in de aard en de inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op de internationale herkenbaarheid van opleidingen. Het supplement bevat in ieder geval de volgende gegevens:
  - a) de naam van de opleiding en de naam van de universiteit;
  - b) dat het een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs betreft;
  - c) een beschrijving van de inhoud van de opleiding; indien van toepassing ook vermelding van specialisatie en/of gevolgde minor;
  - d) de studielast van de opleiding;
  - e) de onderdelen van het examen en hun beoordeling;
  - f) tentamens die door de student met goed gevolg zijn afgelegd, die niet behoren tot het examen.
- 4) Indien de examencommissie een judicium heeft verleend aan de student, wordt dit op het getuigschrift vermeld.
- 5) Een student die meer dan een tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in lid 1 van dit artikel kan worden uitgereikt, ontvangt

desgevraagd een door de examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd (WHW art.7.11 lid 5).

Art 5.5 - *CUM LAUDE*

Informatie over cum laude kan gevonden worden op de volgende locaties:

- A) Voor de opleidingen EPA, GZW, IBA en TBK in de desbetreffende opleidingsspecifieke bijlagen*
- B) Voor de opleidingen CW, OWK en PSY in de Regels & Richtlijnen van de Gedragwetenschappelijke Examencommissies.*

PARAGRAAF 6 - STUDIEBEGELEIDING EN (BINDEND) STUDIEADVIES

Art 6.1 - STUDIEVOORTGANGSOVERZICHT

De student kan desgewenst bij de balie van Student Services een gewaarmerkt studievoortgangsoverzicht verkrijgen.

Art 6.2 - STUDIEBEGELEIDING

- 1) De decaan draagt de verantwoordelijkheid voor de studiebegeleiding van de student mede ten behoeve van de oriëntatie op studiewegen binnen of buiten de opleiding.
De decaan heeft de uitvoering van de studiebegeleiding gemandateerd aan het opleidingsbestuur van de opleiding
- 2) Iedere student krijgt een studieadviseur toegewezen.
- 3) De studieadviseur begeleidt de student en geeft de student advies over zaken die de studie betreffen of desgewenst over persoonlijke aangelegenheden die mogelijk van invloed zijn op de studie.
- 4) Indien een student gebruik wenst te maken van het recht op specifieke begeleiding of voorzieningen dient hij contact op te nemen met de studieadviseur. De studieadviseur legt gemaakte afspraken met de student vast. De student, de opleiding en de examencommissie kunnen daaraan rechten ontlennen.
- 5) Voor het recht op bijzondere voorzieningen geldt:
  - De student die door aantoonbare overmacht of persoonlijke omstandigheden achterop raakt, heeft recht op aanvullende individuele begeleidingsafspraken.
  - Het recht op bovengenoemde voorzieningen betreft ook, indien nodig en mogelijk, dispensatie tot deelname aan tentamens of toetsen en/of het beschikbaar zijn van afwijkende faciliteiten rondom examinering. De toekenning van de genoemde dispensatie en het verlenen van extra toetskansen is voorbehouden aan de examencommissie.

Art 6.3 - (BINDEND) STUDIEADVIES

- 1) Aan iedere student wordt aan het eind van zijn eerste jaar van inschrijving voor de opleiding een schriftelijk definitief studieadvies uitgebracht over de voortzetting van zijn studie binnen de opleiding. Dit advies is gebaseerd op de studieresultaten van de student, en kan een positief of negatief advies zijn.
- 2) Met iedere student wordt voor 1 november van het eerste jaar van zijn inschrijving voor de opleiding een kennismakingsgesprek gehouden.
2a) Indien een student zonder opgave van redenen niet verschijnt voor dit gesprek, wordt dit formeel vastgelegd⁴ zodat dit als gesprek meetelt.

---

⁴ dit gebeurt in het SIS, dan wel in het door de studieadviseur gebruikte digitale studentvolgsysteem.

- 3) In het jaar van zijn eerste inschrijving voor de opleiding ontvangt de student uiterlijk op 31 december een eerste voorlopig studieadvies over de voortzetting van zijn opleiding. Dit advies is niet bindend.
- 4) In het jaar van zijn eerste inschrijving voor de opleiding ontvangt de student uiterlijk op 1 maart een tweede voorlopig studieadvies over de voortzetting van zijn opleiding. Dit advies is niet bindend.
- 5) De studenten die een negatief voorlopig studieadvies, als bedoeld in lid 3 en/of 4 krijgen, worden uitgenodigd voor een gesprek met de studieadviseur met als doel het bespreken van de studiemethode en een heroverweging van de studiekeuze.
- 6) Het uitbrengen van het studieadvies, als bedoeld in lid 1, 3 en 4 is door het instellingsbestuur gemandateerd aan het opleidingsbestuur.
- 7) Aan het definitieve studieadvies als bedoeld in lid 1 kan een afwijzing verbonden worden, indien de student minder dan 45 EC heeft behaald in het eerste jaar van zijn inschrijving. Eventuele aanvullende eisen zijn opgenomen in de opleidingsspecifieke bijlage. De afwijzing geldt gedurende een termijn van 3 studiejaar. Een definitief studieadvies waaraan een afwijzing is verbonden wordt een bindend studieadvies genoemd.
- 8) Bij het vaststellen van het aantal behaalde EC tellen alleen de onderwijseenheden van het onderwijs geprogrammeerd in het eerste jaar van de opleiding waarover het definitieve studieadvies wordt uitgebracht mee.
- 9) Aan de student die een verzoek tot uitschrijving vóór 1 februari van het eerste jaar van inschrijving doet, wordt geen definitief studieadvies zoals bedoeld in artikel 6.3 lid 1 uitgebracht. Indien deze student zich in een volgend studiejaar opnieuw inschrijft, zal aan het eind van dat volgende studiejaar een definitief studieadvies worden uitgebracht.
- 10) Voor de student die voor 1 oktober overstapt naar een andere opleiding binnen de UT geldt geen aanpassing van de norm als bedoeld in artikel 6.3 lid 7. Voor het overige zijn de bepalingen als bedoeld in artikel 6.3 lid 7 van toepassing.
- 11) Voor de student die op 1 oktober of later overstapt naar een andere opleiding geldt een uitgesteld definitief studieadvies, met als uiterste datum het einde van het tweede jaar van inschrijving van de student.
- 12) Voor het uitbrengen van een bindend studieadvies heeft de student het recht te worden gehoord door het opleidingsbestuur (WHW art. 7.8b lid 4)
- 13) In zijn afweging om aan een studieadvies een afwijzing te verbinden, betreft het opleidingsbestuur op verzoek van de student diens persoonlijke omstandigheden. Uitsluitend persoonlijke omstandigheden die door de student na intreden ervan zo spoedig als redelijkerwijs kan worden verlangd bij de studieadviseur zijn gemeld, worden door het opleidingsbestuur betrokken in haar afweging.
- 14) Onder persoonlijke omstandigheden wordt verstaan ziekte van de betrokkene, lichamelijk, zintuigelijke of andere functiestoornis van de betrokkene, zwangerschap van de betrokkene, bijzondere familieomstandigheden en het lidmaatschap van de universiteitsraad, faculteitsraad of opleidingscommissie Uitvoeringsbesluit WHW 2008, art. 2.1). Tevens wordt onder persoonlijke omstandigheden verstaan topsport van de betrokkene of een bestuur Categorie 3 conform de Regeling FOBOS.
- 15) De persoonlijke omstandigheden dienen, in overleg met de studieadviseur, te worden voorgelegd aan de Commissie Persoonlijke Omstandigheden (CPO). De melding dient te worden ondersteund door bewijsstukken.

- 16) De CPO beoordeelt de geldigheid en de ernst van de persoonlijke omstandigheden. Hierover wordt verslag uitgebracht aan het opleidingsbestuur en de betreffende studieadviseur.
- 17) Het oordeel van de CPO wordt meegenomen door het opleidingsbestuur bij de behandeling van het verzoek van de student zoals bedoeld in artikel 6.3 lid 13.
- 18) Wanneer als gevolg van persoonlijke omstandigheden geen uitspraak gedaan kan worden over de studiec capaciteiten van een student, geldt een uitgesteld definitief studieadvies, met als uiterste datum het einde van het tweede jaar van inschrijving van de student.
- 19) In het besluit van het opleidingsbestuur met betrekking tot het bindend studieadvies wordt melding gemaakt van de mogelijkheid om in beroep te gaan.

Art 6.4 - (BINDEND) STUDIEADVIES: MEERDERE OPLEIDINGEN

Indien een student staat ingeschreven bij meerdere opleidingen en bij één van de opleidingen aan de BSA-norm heeft voldaan vervalt de verplichting om bij andere opleidingen aan de norm te voldoen.

PARAGRAAF 7 - STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING

Art 7.1 - STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING

- 1) Onder een functiebeperking wordt verstaan een lichamelijk zintuiglijke of andere functiestoornis die de student kan beperken in de studievoortgang.
- 2) Op basis van een gesprek met de studieadviseur wordt in overleg met de student verkend welke aanpassingen zoals bedoeld in artikel 2 van de Wet Gelijke Behandeling op grond van Handicap / Chronische ziekte (WGB h/cz) voor deze student het meest doeltreffend geacht worden.
- 3) Aanpassingen zijn gericht op het wegnemen van specifieke belemmeringen bij het volgen van het onderwijsprogramma en/of het afleggen van tentamens. Waar nodig kunnen dit voorzieningen betreffen omtrent toegankelijkheid van infrastructuur (gebouwen, onderwijsruimtes en faciliteiten) en studiemateriaal, aanpassingen in de toetsing, alternatieve leerroutes of een studieplan op maat. Bij het treffen van aanpassingen dient het bereiken van de eindtermen te zijn gewaarborgd.
- 4) Op basis van het onder lid 2 bedoelde gesprek stelt de student een verzoek op tot aanpassingen. Dit verzoekschrift wordt, zo mogelijk drie maanden voordat de student zal deelnemen aan onderwijs, tentamens en toetsen waarvoor de aanpassing bedoeld is, ingediend bij de decaan van de faculteit.
- 5) Het verzoekschrift wordt onderbouwd door bescheiden (zoals een verklaring van een BIG-geregistreeerde arts of een BIG-geregistreeerde psycholoog of, indien er sprake is van dyslexie, van BIG-geregistreeerde GZ-psycholoog of -orthopedagoog) die redelijkerwijs nodig zijn voor de beoordeling ervan.
- 6) De decaan van de faculteit beslist binnen een termijn van 20 werkdagen na ontvangst, of zoveel eerder als de urgentie van de aanvraag noodzakelijk maakt, over de toewijsbaarheid van het verzoek bedoeld in lid 4, en stelt de student en de betrokken studieadviseur van zijn oordeel in kennis.
- 7) De studieadviseur draagt er zorg voor dat de relevante betrokkenen tijdig worden geïnformeerd over de aanpassingen die zijn verleend aan een student met een functiebeperking.
- 8) Indien de decaan van de faculteit het verzoekschrift niet of niet geheel honoreert, stelt de decaan de student van de daaraan ten grondslag liggende motieven op de hoogte en wijst de student op de mogelijkheid van bezwaar en beroep. Bezwaar dient binnen zes weken, nadat de beslissing aan betrokkene is bekend gemaakt, schriftelijk te worden ingediend bij het loket voor de bezwaar- en beroepschriften (en klachten) van de balie van de Student Services.
- 9) Bij toekenning van aanpassing wordt aangegeven voor welke periode deze toekenning geldig is. Voor het einde van de periode zal door aanvrager en betrokken studieadviseur een evaluatie plaatsvinden. Hierin zal zowel de effectiviteit van de geboden aanpassingen als de noodzaak tot voortzetting ervan besproken worden.
- 10) Indien er sprake is van dyslexie, wordt er bij toekenning van extra tijd voor een toets maximaal 15 minuten extra per klokkuur toegekend.
- 11) *De decaan heeft de uitvoering van het proces zoals beschreven in lid 4 t/m 8 gemandateerd aan het opleidingsbestuur.*

PARAGRAAF 8 - WIJZIGINGEN, OVERGANGSREGELINGEN, BEROEP EN BEZWAAR

Art 8.1 - STRIJDIGHEID MET DE REGELING

Indien andere aanvullende regelingen en/of bepalingen over het onderwijs en/of examens in strijd zijn met deze onderwijs- en examenregeling gaat het bepaalde in deze onderwijs- en examenregeling voor.

In het kader van internationale samenwerking met hoger onderwijsinstellingen in het buitenland kunnen afspraken gemaakt zijn die afwijken van de regelingen in deze Onderwijs- en Examenregeling. Dergelijke afspraken zullen zo spoedig mogelijk bekend worden gemaakt en worden opgenomen in de opleidingsspecifieke bijlage.

Art 8.2 - FOUTEN OF ONVOLLEDIGHEDEN IN DE ADMINISTRATIE

Indien in de tentamenuitslag, een cijferlijst of een overzicht van het studieverloop van de student een kennelijke vergissing is gemaakt, is zowel de opleiding als de student verplicht om dit direct na constatering ervan, aan de andere partij kenbaar te maken en mee te werken aan het ongedaan maken van de gemaakte vergissing.

Art 8.3 - WIJZIGING REGELING

- 1) Inhoudelijke wijzigingen van deze onderwijs- en examenregeling worden door de decaan bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
- 2) Inhoudelijke wijzigingen van deze regeling zijn in beginsel niet van toepassing op het lopende studiejaar. Inhoudelijke wijzigingen kunnen wél van toepassing zijn op het lopende studiejaar indien belangen van de student hierdoor redelijkerwijze niet worden geschaad of indien er sprake is van overmacht.
- 3) Wijzigingen in deze regeling zijn niet van invloed op besluiten die eerder door de examencommissie zijn genomen.

Art 8.4 - OVERGANGSREGELING

- 1) Bij wijziging van de onderwijs- en examenregeling stelt de decaan zo nodig een overgangsregeling vast.
- 2) De overgangsregeling wordt gepubliceerd op de website van de opleiding.
- 3) Uitgangspunten bij de overgangsregeling in het geval het onderwijsprogramma wordt gewijzigd:
  - a) Wijzigingen in het onderwijsprogramma worden bekendgemaakt voorafgaand aan het studiejaar waarin de wijzigingen worden ingevoerd.
  - b) Er kan niet worden gegarandeerd dat alle onderwijseenheden van de opleiding, zoals die bestonden bij de inschrijving van een student voor die opleiding, tot zijn onderwijsprogramma blijven behoren. Het onderwijsprogramma zoals dat het meest recent door de decaan is vastgesteld is uitgangspunt bij het vaststellen van de uitslag van het bachelorexamen.
- 4) In de overgangsregeling wordt in ieder geval opgenomen:

- a) welke onderwijseenheden die zijn vervallen equivalent zijn aan onderwijseenheden of delen van onderwijseenheden uit het geldende – in de opleidingsbijlage opgenomen - onderwijsprogramma;
  - b) dat indien een onderwijseenheid zonder praktische oefeningen wordt geschrapt uit het programma, in het studiejaar daarna minimaal tweemaal de gelegenheid wordt geboden schriftelijk of mondeling tentamen af te leggen of op andere wijze een beoordeling te verkrijgen;
  - c) dat indien een onderwijseenheid met praktische oefeningen wordt geschrapt uit het programma en in het studiejaar daarna geen gelegenheid meer wordt geboden tot het doen van de betreffende praktische oefeningen, minstens één onderwijseenheid wordt aangewezen die gedaan kan worden in plaats van de vervallen onderwijseenheid;
  - d) de geldigheidsduur van de overgangsregeling.
- 5) De overgangsregeling behoeft de instemming van de examencommissie met de bepalingen van lid 4.
  - 6) De examencommissie kan in bijzondere gevallen in positieve zin voor de student afwijken van het aantal malen en de wijze waarop tentamens van vervallen onderwijseenheden kunnen worden afgelegd.
  - 7) *Opleidingsspecifieke overgangsregelingen zijn opgenomen in de opleidingsspecifieke bijlagen.*

Art 8.5 - BEOORDELING ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

- 1) De decaan draagt zorg voor een regelmatige beoordeling van de onderwijs- en examenregeling en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking, en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de student voortvloeit.
- 2) De opleidingscommissie heeft volgens 9.18 WHW tot taak het uitbrengen van een advies over de onderwijs- en examenregeling en het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling.

Art 8.6 - BEROEP EN BEZWAAR

Beroep tegen beslissingen van de examencommissie of van een examinator en bezwaar tegen beslissingen van de decaan op grond van deze regeling dient binnen zes weken, nadat de beslissing aan betrokkene is bekend gemaakt, schriftelijk te worden ingediend bij het loket voor de bezwaar- en beroepschriften (en klachten) van de balie van de Student Services.

Art 8.7 - HARDHEIDSCLAUSULE

In geval van aantoonbare onredelijkheid of onbillijkheid van overwegende aard kan de examencommissie of het opleidingsbestuur toestaan dat wordt afgeweken van de bepalingen in deze regeling.

Art 8.8 - BEKENDMAKING

De onderwijs- en examenregeling en de regels en richtlijnen van de examencommissie worden via de website van de opleiding bekend gemaakt.

Art 8.9 - INWERKINGTREDING

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2014 en vervangt de regeling van 1 september 2013.

2 Opleidingsspecifieke bijlagen MB

